

	Силабус освітнього компоненту «Політична психологія та політична конфліктологія» Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 Політологія Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Рік навчання: 2024-2025 Семестр: денна форма – 5; заочна форма -5-6
---	--

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач: 	Прізвище, ім'я, по батькові: Грубі Тетяна Вікторівна Посада: завідувач кафедри політології та філософії Науковий ступінь: кандидат соціологічних наук Вчене звання: доцент E-mail: biletsky.tatiana@kpmu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8844-5842 Профайл викладача: https://politkaf.kpmu.edu.ua/vinnichuk-olha-vasylivna/ https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=wpHz_KIAAAAJ https://www.webofscience.com/wos/author/record/HNS-2682-2023
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpmu.edu.ua/course/view.php?id=11080
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна, заочна.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату чи обману. URL: https://integrity.kpmu.edu.ua/ Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено “<u>Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка</u>”, введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL: https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbyZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view

Що будемо вивчати?	Формування знань про основні поняття і закономірності політичної психології та конфліктології як галузі наукового знання, сучасні уявлення про психологію політичної діяльності та особливості політичних конфліктів, їх роль і значущість в розвитку суспільства, з практикою управління політичною поведінкою та політичними конфліктами в умовах сьогодення.
Чому це треба вивчати?	Навчальний курс «Політична психологія та політична конфліктологія» поєднує вивчення психологічних механізмів політичної поведінки з аналізом політичних конфліктів на національному, регіональному та міжнародному рівнях; предметом є закономірності виникнення, розвитку й урегулювання конфліктів крізь призму масових настроїв, ідентичності, лідерства, сприйняття «ворога» та взаємодії суспільства і політичних інститутів.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. ПРН18 Проводити пошук, оброблення та аналіз фактів, даних та інформації з різних первинних та вторинних джерел.
Як можна використати набуті знання та уміння?	ОК сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК 05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
Зміст дисципліни	Тема 1. Політична психологія та політична конфліктологія як науки й мистецтво: предмет, методи, міждисциплінарний зв'язок. Тема 2. Генеза уявлень про політичний конфлікт у психології та конфліктології: від філософських ідей до сучасних шкіл. Тема 3. Політичний конфлікт як соціальнопсихологічне явище: природа, функції, суб'єкти. Тема 4. Психологічні чинники виникнення політичних конфліктів та методи їх аналізу. Тема 5. Структурнодинамічні аспекти політичного конфлікту: психологія ескалації та деескалації. Тема 6. Політична криза: масові настрої, поведінка еліт і психологічні механізми розвитку. Тема 7. Сучасні методи врегулювання політичних конфліктів: психологічні технології та інституційні підходи. Тема 8. Переговори як засіб урегулювання конфлікту: психологія переговорного процесу, медіації та довіри. Тема 9. Етнонаціональний конфлікт: політико-психологічна специфіка ідентичності, стереотипів і колективних травм. Тема 10. Політичні конфлікти в сучасній Україні: психологічні та конфліктологічні аспекти. Тема 11. Міжнародні конфлікти XXI ст.: політико-психологічний вимір, інформаційні впливи та шляхи стабілізації.

Методи навчання	Словесні, наочні методи: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, мозкова атака, робота з першоджерелами, словниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, робота за таблицями, створення й демонстрування презентацій.
------------------------	---

Інформаційне	Основні джерела: Основна: 1. Герасіна Л. М., Требін М. П., Воднік В. Д. та ін. Конфліктологія : навч. посіб. / за ред. Л. М. Герасіної, М. П. Требіна. Харків : Право, 2012. 256 с. 2. Головатий М. Ф. Політична психологія : підручник. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 400 с. 3. Кіянка І. Б. Політична конфліктологія : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Львів : Новий Світ-2000, 2026. 96 с. 4. Козирєв М. П. Політична психологія : навч. посіб. Львів : Новий Світ2000, 2020. 184 с. 5. Купчишина В. Ч., Білецька Т. В. Політична психологія : навчально-методичний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2022. 184 с. 6. Слюсаревський М. М. Політична психологія : підручник. Київ : Міленіум, 2021. 380 с. 7. Cottam M. L., Mastors E., Preston T., Dietz B. Introduction to Political Psychology. 5th ed. New York : Routledge, 2025. 602 p. 8. Huddy L., Sears D. O., Levy J. S., Jerit J. (eds.). The Oxford Handbook of Political Psychology. 3rd ed. New York : Oxford University Press, 2023. 1203 p. 9. Ramsbotham O., Woodhouse T., Miall H., Toros H. Contemporary Conflict Resolution. 5th ed. Cambridge : Polity Press, 2024. 420 p. 10. Wallensteen P. Understanding Conflict Resolution. 6th ed. London : SAGE Publications, 2023. 416 p. Додаткова література 1. Бойко О. Д. Політичне маніпулювання : навч. посіб. Київ Академвидав, 2010. 432 с. 2. Васильєв Г. Ю., Герасіна Л. М., Панов М. І., Осіпова Н. П. Конфліктологія : підручник для студ. вищ. навч. закл. юрид. спец. / за ред. Л. М. Герасіної, М. І. Панова. Харків : Право, 2002. 256 с. 3. Воробйова Г. Ю. Політична конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2019. 180 с. 4. Докаш В. І. Політична конфліктологія : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. 220 с. 5. Коцур В. В. Етнополітичний конфлікт у Придністров'ї у контексті українсько-молдовських міждержавних відносин : монографія. Чернівці : Букрек, 2020. 240 с. 6. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів: підручник. Київ: Кондор, 2019. 320 с. 7. Chirot D., Seligman M. E. P. (eds.). Ethnopolitical Warfare: Causes, Consequences, and Possible Solutions. Washington : American Psychological Association, 2001. 375 p. 8. Elcheroth G., Reicher S. Identity, Violence and Power: Mobilising Hatred, Demobilising Dissent. London : Palgrave Macmillan, 2017. 280 p. 9. Fisher R., Ury W., Patton B. Getting to Yes: Negotiating Agreement Without Giving In. 3rd ed. New York : Penguin Books, 2011. 240 p. 10. Hazan P. Negotiating with the Devil: Inside the World of Armed Conflict Mediation. London : Hurst & Company, 2024. 199 p. 11. Houghton D. P. Political Psychology: Situations, Individuals, and Cases. 3rd ed. New York : Routledge, 2026. 340 p.
---------------------	--

	12. Landis D., Albert R. D. (eds.). Handbook of Ethnic Conflict: International Perspectives. New York : Springer, 2012. 500 p. 13. Petersen R. D. Understanding Ethnic Violence: Fear, Hatred, and Resentment in Twentieth-Century Eastern Europe. Cambridge : Cambridge University Press, 2002. 310 p. 14. Pruitt D. G., Rubin J. Z., Kim S. H. Social Conflict: Escalation, Stalemate, and Settlement. 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 2004. 316 p. 15. Spaniel W. Formal Models of Crisis Bargaining: Applications in the Politics of Conflict. Cambridge : Cambridge University Press, 2024. 280 p. 16. Volkan V. Killing in the Name of Identity: A Study of Bloody Conflicts. Charlottesville : Pitchstone Publishing, 2006. 309 p. Інтернет-ресурси: 1. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. URL: http://www.ombudsman.gov.ua/ 2. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: www.niss.gov.ua 3. Сайт журналу "Foreign Affairs". http://www.foreignaffairs.org/ 4. Сайт журналу "Foreign Policy". http://www.foreignpolicy.com/ - 5. Офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництву в Європі – www.osce.org.				
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма здобуття вищої освіти: лекційні заняття (30 год.), семінарські заняття (26 год.), самостійна робота (64 год.); Заочна форма здобуття вищої освіти: лекційні заняття (10 год.), семінарські заняття (6 год.), самостійна робота (104 год.);				
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота. Підсумковою оцінкою є екзамен. Розподіл балів, які отримують студенти				
				Екзамен	Сума балів
	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР		
	25	10	25	40	100
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view				
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота				
Підсумковий контроль	Екзамен				
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/				